

**Mosoly Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
Családi Bölcsőde**

2626 Nagymaros, Rákóczi utca 14.
Tel/fax: 06-27-354-054

**Család- és Gyermekjóléti Szolgálat,
Családi Bölcsőde**

**2022. évi beszámolója
Nagymaros**

Az Intézmény Nagymaros, Verőce, Szokolya, Kismaros, Kóspallag településeken látja el a feladatait.

Az Intézmény szolgáltatásai **kötelező ellátások:**

- család- és gyermekjóléti szolgáltatás,
- családi bölcsőde működtetése.

Személyi feltételek:

Dolgozók az intézményben:

1 főállású intézményvezető, családsegítői feladatokat is ellát

3 főállású családsegítő

4 főállású kisgyermekgondozó-nevelő: decemberben a Bóbita Családi Bölcsőde megszüntetésre került, ezzel két kolléga munkaviszonya megszűnt az intézményben. Felmondási idejük még 2023. év elején is tartott.

1 fő 4 órás adminisztrátor: kinevezése lejárt 2022. december 31-én.

Ellátás módja:

1. Család- gyermekjóléti szolgáltatás

Ellátottak köre

A család és gyermekjóléti szolgáltatást önkéntesen és térítésmentesen mindenki igénybe veheti, aki a településen életvitelszerűen tartózkodik, legyen az 18 év alatti gyermek, vagy felnőtt személy.

Jellegénél fogva köteles segítséget, támogatást nyújtani nemre, korra, politikai, ideológiai meggyőződésre, etnikai hovatartozásra és állampolgárságra való tekintet nélkül mindazoknak, akik a szolgálatot bizalmukkal megtisztelik.

Az intézményt bárki felkeresheti:

- egyéni problémával
- segítő szándékú bejelentéssel
- segítségnyújtási ötlettel

Az ellátás igénybevételének módja

1. **Önkéntes:** Intézményünk szolgáltató jellegű, vagyis igénybevétele önkéntes és ingyenes. Szolgálatunkat problémájával felkeresheti maga a gyermek, vagy a szülő, vagy egyéb családtagok, illetve bármely állampolgár jelezheti az érzékelt problémát. A gyermekjóléti szolgálat egyéb szolgáltatásainak (klubok, tábor) igénybevétele bármely, a településen élő gyermek számára elérhető.
2. **Jelzőrendszer által küldött:** Szolgálatunk kezdeményezi a kapcsolatfelvételt, ha a jelzőrendszer valamely tagja jelez, hogy egyedülálló személy, család vagy gyermek egészséges fejlődése *veszélyben van*.
3. **Együttműködésre kötelezettség:** a hatóság együttműködésre kötelezi a gyermeket és a családját, ha a gyermek egészséges fejlődése alapellátás keretein belül nem megoldható és a szülő/szülők nem mutat együttműködést a veszélyeztetettség megoldásában.

Család- és gyermekjóléti szolgáltatás:

Komplex szociális alapellátási forma, melynek célja a családok, egyének életvitelében beállt átmeneti, vagy időszakos krízis kezelése, enyhítése. A szolgálat családgondozási feladatokat lát el, ellátásokat közvetít, és szervezési tevékenységet végez.

Cél:

- a szociális munka sajátos eszközeivel - szociális segítőmunkával - segítséget nyújtunk a klienseknek a mindennapi életüket fenyegető gazdasági és társadalmi negatív hatások kivédéséhez,
- a gyermek családban történő felnevelésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése, a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése,
- kliensek képessé válnak arra, hogy a különböző problémákat önállóan, saját erejükből oldják meg, és szociális működőképességük erősödjön.

A családsegítők feladata:

- tájékoztatás a gyermeki jogokról és a gyermekek fejlődését biztosító támogatásokról,
- tanácsadás családtervezési, pszichológiai, életvezetési és mentálhigiénés kérdésekben, nevelési kérdésekben,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- más szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése, közvetítés,
- családi konfliktusokban közvetítés és segítségnyújtás, mediáció,
- családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás szervezése,
- prevenciók szabadidős foglalkozások, táborok szervezése,
- ruha és bútortárgyak közvetítése,
- egészségkárosodással és egyéb egészségügyi problémákkal kapcsolatos ügyek intézése,
- tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,
- csoportmunka hasonló problémával küzdő személyek segítésére.

Gondozási adatok

Az intézmények által ellátott gyermekek 2022-ben:

Ellátottak	Nagymaros	Verőce	Kismaros	Szokolya	Kóspallag	Összesen
Szolgálat által ellátott (0-17)	39	39	16	12	3	109
Szolgálat által ellátott 17-	141	60	24	24	24	273
Összesen	180	99	40	36	27	382

2022-ben Nagymaroson ellátottak száma nem- és korcsoport szerint:

Nem	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62-	összesen
férfi	3	3	15	1	8	5	9	6	15	65
nő	0	3	8	6	3	6	47	14	28	115
Összesen:	3	6	23	7	11	11	56	20	43	180

Szolgálat esetében megnevezett probléma gyermekek ellátása során:

- családon belüli konfliktusok, szülők válásából eredő konfliktusok, kapcsolattartás körüli konfliktusok

- alacsony szülői kompetenciák gyermeknevelési területen, gyermeknevelési problémák
- gyermekek érzelmi, értelmi és fizikai elhanyagolása
- lelki-mentális problémák a családban
- beilleszkedési, magatartási problémák
- szülők életvitelének gyermekekre gyakorolt negatív hatásai

Leggyakoribb gondozási okok a **felnőtt lakosok** körében (18+):

- ügyintézési nehézségek: hivatalos levelek értelmezése, formanyomtatványok kitöltése, ellátásokhoz történő hozzájárulás
- alacsony jövedelem, tartozások okozta problémák
- családi konfliktusok, válás, szülők közötti közvetítés
- pszichés, mentális problémák
- alacsony iskolai végzettség vagy szenvedélybetegség miatti munkanélküliség

Szolgáltatások

Szolgáltatások	2022.
Információnyújtás	311
Esetmegbeszélés, esetkonzultáció	127
Tanácsadás	152
Családlátogatás	79
Hivatalos ügyek intézése	139
Segítő beszélgetés	141
Egyéb	316
Tevékenység összesen	1265

Az esetek egyre több szakember bevonását igénylik (pszichológus, jogász, mediátor, pszichiáter, egyéb segítők) a felmerülő dilemmák, kompetenciák miatt.

Adományok közvetítése:

A 2022. évben 82 esetben közvetítettünk adományt a családokhoz, az adományok nagy része a Karitásztól segítségnyújtásával valósult meg.

Jelzőrendszer és működése

A gyermekek veszélyeztetettségének észlelése és a preventív ellátások megszervezése érdekében a veszélyeztetettségről a **jelzőrendszer szakszerű működtetésével** szereznek tudomást a Szolgálat munkatársai.

A társintézményekkel a Szolgálat egyenrangú félként, kölcsönös alapon dolgozik együtt, azaz a szolgálat a család egészét érintő általános szociális szolgáltató funkciót, míg a társintézmények az egyes családtagokat érintő speciális szolgáltató funkciót töltenek be.

A Szolgálat tevékenysége során a családi problémák megelőzésére, a hatósági út elkerülésére törekszik. Az együttműködés során az érintett intézmények és a gyermekjóléti szolgálat munkatársai közlik egymással azokat az adatokat, panaszokat, vizsgálati eredményeket, amelyek a közös célok eléréséhez, illetve a közös feladatok legjobb ellátásához szükségesek.

Írásban tett Jelzések száma lakosságot érintően 2022-ben:

Intézmény	Nagymaros
közoktatási – köznevelési intézmény	12
gyámhivatal, rendőrség, ügyészség, egyéb	7
egészségügyi szolgáltató	9
állampolgár	4
összesen	32

2022-ben 92 írásos jelzés érkezett a szolgálathoz, ebből 32 érintett Nagymarosi gyermeket (30) vagy felnőttet (2).

A jelzések során minden esetben megkeressük a családot, a közös munka a megkeresett személy együttműködési hajlandóságától és a jelzés súlyosságától függ. Bár a Szolgáltatás önkéntes, vannak olyan jelzések melyek során az együttműködés hiánya esetén védelembe vételt kell kezdeményezni.

A jelzőrendszer tagjai évek óta rendszeresen részt vesznek a megbeszéléseken, probléma esetén, telefonon vagy személyesen azonnal jeleznek.

Az elmúlt évben nagyon magas volt az esetszám, konzultációk száma. Ez jól mutatja, hogy az intézményekben, így szolgálatunknál is meglévő szakemberhiány miatt a kollégák sokszor csak egymásra számíthatnak.

A Szolgálatunk minden évben megtartja a törvény által előírt éves **gyermekvédelmi tanácskozást**, melyen a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve átfogóan értékeljük a jelzőrendszer éves működését és áttekintjük a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját, éves tervet készítünk a működésről, szükség szerint javaslatot teszünk működésük javítására.

A 2022. év értékelése során a hatékonyabb munkavégzés érdekében született javaslatok Nagymaros Képviselő Testülete felé az alábbiak:

Az értékelés alapján a fenntartók felé történő javaslatok:

- a szolgálatnál felnőtt pszichológusi ellátás magasabb óraszámában,
- óvodában gyermekpszichológus folyamatos biztosítása,
- szakemberhiány megoldása, a juttatások bővítésével,
- a bölcsőde mielőbbi átalakulása,
- a speciális igényű gyermekek szállításának megoldása,
- az idősellátásban az ellátási időn túli sürgős szükségletek biztosítása,
- fogyatékkal élők nappali ellátásának megoldása.

Hatósági intézkedés, kötelező együttműködés

2022-ben védelemben álló gyermekek száma: 10 fő

További 5 gyermek esetében decemberben már folyamatban volt az intézkedés: a tárgyalás megtörtént, de a határozat januárban érkezett meg.

A védelembe vételek **okai: (15)**

- családi konfliktus
- elhúzódó, konfliktusokkal terhelt válás

- szülői elhanyagolás: értelmi, érzelmi, fizikai
- szülői kompetenciák hiánya

2022-ben nem került gyermek kiemelésre a családjából.

2. Családi bölcsőde

A családi bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkozást.

Gyakorlatban: A családi bölcsőde olyan szakmai alapokon nyugvó, magas színvonalú gyermekjóléti szolgáltatás, amely a gyermekek törvényben rögzített napközbeni ellátását családias körülmények között biztosítja.

A Családi bölcsőde szakembereinek felkészültsége, és szakmai háttere biztosítja a gyermekek harmonikus, az életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlettségüknek megfelelő nevelésben, gondozásban részesüljenek.

Nagymaroson decemberig 2 családi bölcsőde működött. A két bölcsőde 7-7 gyermek láthatott el (18 hónapos kortól 3 éves korig).

Bekerülés módja:

A szülők egész évben folyamatosan adják be ellátási igényeiket. A felvételnél figyelembe vettük a jelentkezés idejét, okát, szociális háttérét. A maximális ellátottság érdekében a gyermekek nem maradnak nálunk a tanév végéig, hanem a 3. születésnapjukkal az ellátásukat megszüntetjük. Szintén távoznak azok a gyerekek, akik szobatiszták, betöltötték a 2,5 évüket és az óvoda átvette őket.

A bölcsődébe 2022-ben összesen 20 gyermek volt beíratva, szeptemberig 16 gyermek. A szeptemberi térítési díj emelkedés után a jelentkezők száma csökkent, 7 gyermek kérte az ellátást. Ebből 4 gyermek szokott be decemberig, három a 2023-as évben.

Jelenleg a Pitypang családi bölcsőde teljes létszámmal működik, 7 gyermek kap ellátást.

bölcsődei gyermeklétszám 2022-ben:

ellátott hónap	01.	02.	03.	04.	05.	06.	07.	08.	09.	10.	11.	12.
gyermekszám	14	14	14	13	14	14	10	8	4	4	4	4

Összegzés

Az elmúlt év nagyon nehéz volt mind a szolgálat, mind a bölcsőde életében. A gazdasági kérdések, mindkét szolgáltatás jelenlegi működését megingatták, ami a dolgozók mindennapi munkájára is hatással volt.

- Család- és gyermekjóléti szolgáltatás területén az elmúlt évben a párkapcsolati - családi konfliktusok megemelkedése mellett a pszichés és anyagi problémák kerültek ismét előtérbe.
- Megemelkedtek a jelzések. 2022-ben 92 írásos jelzés érkezett a szolgálathoz, ebből 32 érintett Nagymaroson élő gyermeket. 2023-ban eddig 55 jelzés érkezett, ebből 28 jelzés érkezett Nagymaroson élő gyerekekről. Ez a szám is mutatja, hogy sajnos ez az év nehezebbnek ígérkezik ellátás szempontjából.
- Az intézményi jelzések mellett megemelkedtek az önként segítségért jelentkezők száma is. A felnőtt lakosság körében elsősorban anyagi, ügyintézési segítségkérések

voltak, a gyermekes családoknál a családi konfliktusok, magatartási, beilleszkedési gondok miatt jönnek önként a szülők.

- Az estszámok éves szinten nem emelkedtek Nagymaroson, de súlyosabbak lettek a megjelenő ügyek. Nemcsak több szakember (pszichológus, pszichiáter, mediátor, családterapeuta, jogász) bevonását igényelték, hanem sok esetben hatósági intézkedés kezdeményezésére is szükség volt.

Már 2021-ben is magas volt a védelembe vett gyermekek száma, de ez a szám 2022-ben tovább emelkedett. Decemberben 10 védelembe vett gyermek volt és 5 esetében folyamatban volt az eljárás. Jelenleg 15 védelembe vett gyermek van Nagymaroson. (2023-ban eddig további 4 védelembe vételi eljárás indult jelzésre vagy bírósági megkeresésre.)

- Az elmúlt évben a szokottnál magasabb volt a konfliktus- és kríziskezelések száma a településen.

Gyakorlatilag minden területen emelkedés történt, de a családszerkezet meggyengülésével járó problémákat érzékeltük a leggyakrabban ellátottainknál.

Munkát nehezítő körülmények a szolgálatnál:

- szakemberhiány valamennyi intézménynél,
- pszichiátriai, pszichológiai ellátásra hosszú várólista,
- olyan társadalmi változásokat látunk mind a családszerkezetekben, mind a megemelkedett igényekben, amelyeket a rendszerek még nem követtek le,
- új problémátípusok, melyeknél csak a helyi ellátórendszert és saját szakmai kapcsolatrendszerét tudják használni a szakemberek.

A novemberi költözés sok akadályt görgetett az egyébként is leterhelt családsegítők elé:

- nem volt félrevonulásra, szakmai és egyéni segítőtbeszélgetésekre hely,
- az ügyfelek számára nem volt meg a kellő intimitás a problémáik elmondásához,
- a családsegítők nem tudtak megfelelően adminisztrációs tevékenységet végezni az adott keretek közt,
- az iratok, szükséges eszközök egy részét nem tudtuk a helyhiány miatt átvinni az épületbe.

A szakemberek kapacitása véges.

A bizonytalan működési feltételek miatt, a kollégák pályán tartása nagyon nehéz.

Családi bölcsődei ellátás területén a bölcsőde a munkába visszatérő szülők gyermekeit látta el. Szeptemberig minden szülő vállalta az intézményi térítési díjat, ezt követően személyi térítési díjak lettek megállapítva.

A bölcsődébe 2022-ben összesen 20 gyermek volt beíratva. Szeptemberig 16 gyermek, a szeptemberi térítési díj emelkedés után a jelentkezők száma csökkent, 7 gyermek számára kértek a szülők ellátást. Ebből 4 gyermek szokott be decemberig, három a 2023-as évben. Bár a telítettség szeptemberig magas volt, a normatívát a ténylegesen jelenlévő gyermekek után lehet, éves szinten lekérni (betegség, távollét esetén nem).

Decemberben a Bóbita családi bölcsőde megszüntetésre került, a meglévő két kolléga betegsége esetén a helyettesítés külső megoldásra szorult.

A bölcsődei átalakulás iránt magas az érdeklődés az intézményben. A szülők a jelenlegi térítési díjat magasnak tartják.

Munkálatok, eszközök 2022-ben:

Az Intézmény 2013-ban költözött az épületbe. A bölcsőde 2-3 évente tisztasági festést kapott, az épület többi része a tavalyi évben kifestésre került.

2022-ben fejlesztés nem történt sem az épületen, sem az eszközökben.

Szolgálati autóra nem volt kiírva pályázat, a dolgozók továbbra is saját autóval végzik a kiküldetést.

Terveink a munkavégzés területén a 2023. évre:

- Prevenciók feladatok ellátása – ehhez civil szervezettől támogatást kapunk.
- Bölcsőde átalakulásához szükséges lépések segítése, szakszerű átadása.
- Ügyfelfogadási idő átalakítása a személyi létszámnak megfelelően.
- A munkatársak pályán tartása a megfelelő munkakörülmények biztosításával, javításával.

A bölcsőde szeptemberi átalakulásával a kedvezőbb finanszírozási lehetőségeknek köszönhetően várhatóan megoldódnak a gazdasági gondok.

A Szolgálatnál a gazdasági kérdésekben a települések nyitottak a közös működés érdekében.

Jelenleg legnagyobb veszélyt a Szolgálat működésénél abban látjuk, hogy az évek óta fennálló szakemberhiány (logopédus, pszichológus, pszichiáter, pedagógus, védőnő, szociális munkás) és a mindenütt megjelenő pályaelhagyás, mostanra olyan mértéket öltött, ami gyakorlatilag az Intézmények hatékony működéseit teszi bizonytalaná. A szociális területen ez különösen nagy gondot okoz, mert eszköztelenek maradunk a gyors segítségnyújtás során.

Ha a munkáltatók, fenntartók nem biztosítanak stabil, kiszámítható körülményeket, a meglévő és a pályakezdő szakemberek elhagyják a pályát, vagy a magánszférába vándorolnak. Ezekre a problémákra helyi megoldásokat, hosszútávú koncepciókat kell találni, mert a települések, a családok mindennapi életét befolyásolják.

Nagymaros, 2023. 04. 17.

